

ун-т. – М., 2008. – 207 с.

2. Шило О.Г. Проблемні питання досудового розслідування злочинів, учинених із застосуванням комп'ютерних технологій та/або використання мережі інтернет: матеріали круглого столу / О.Г. Шило. – 2016. – С. 10.

3. World Internet Usage [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.internetlivestats.com/internet-users/>

УДК 341.49 (043.2)

Коломієць С. М., студент,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Лихова С.Я., д.ю.н., професор

ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ В СФЕРІ ПРИЗНАЧЕННЯ ПОКАРАНЬ ДО НЕПОВНОЛІТНІХ

Сучасний рівень осмислення та вирішення проблемних питань призначення покарання до неповнолітніх не обмежується суто юридичними рамками та вимагає належного врахування широкого кола гострих морально-етичних, правових та соціальних проблем, пов'язаних зі злочинністю серед неповнолітніх та заходами правового реагування на цю злочинність.

Система правосуддя у справах неповнолітніх вимагає специфічної, компромісної та гнучкої системи права, яка могла б актуалізувати цілу низку видів реагувань на правопорушення з боку неповнолітніх та спиратися на надання допомоги й освіти.

Головними принципами європейського «правосуддя, дружнього до дитини», що почало розвиватися паралельно із загальними світовими стандартами застосування покарання до неповнолітніх наприкінці 80-х років ХХ ст., є соціальне запобігання злочинності серед неповнолітніх, відвернення, соціальна реінтеграція неповнолітніх правопорушників, їх утримання (але не остаточне скасування) від позбавлення волі, призначення неповнолітнім правопорушникам некримінальних заходів впливу.

Так, у Преамбулі Рекомендації № R (87) 20 говориться: «Комітет Міністрів відповідно до пункту b статті 15 Статуту Ради Європи упевнений в тому, що кримінальна система стосовно неповнолітніх і надалі має бути спрямована на їхню освітню і соціальну інтеграцію, та, наскільки це можливо, запобігати позбавленню неповнолітніх волі; заходи стосовно неповнолітніх мають вживатися переважно у звичному для них оточенні та із залученням громадськості, зокрема, на місцевому рівні (некримінальні заходи впливу, проходження яких відбувається поза системою юстиції – Є. Н.)» [2].

Європейська практика застосування покарання до неповнолітніх та

відповідні європейські правові моделі протягом 15 років демонструють усе більшу прихильність до таких міжнародних стандартів, як «застосування обмеження або позбавлення волі щодо неповнолітнього лише як крайнього заходу та на мінімальний строк» і «необхідність якомога ширшого застосовування саме виховних, трудових, наглядових, освітніх, соціально-орієнтованих, профілактичних некримінальних заходів».

Назимко Є.С. дає більш широкий огляд загальноєвропейської практики позбавлення неповнолітніх волі: «Всюди проголошується, що позбавлення волі має застосовуватися як крайній захід. В Англії та Уельсі, наприклад, мало місце різке підвищення кількості неповнолітніх ув'язнених у 90-х роках ХХ ст. Відповідна практика в Іспанії та інших країн також демонструє підвищення рівня використання позбавлення волі до молоді за останні роки, однак теперішні тенденції у цілому свідчать про рух у зворотному напрямку» [1].

Це дійсно так, зокрема, у країнах Центральної та Східної Європи. У деяких із цих країн, таких як Хорватія, Чеська Республіка, Угорщина, Латвія, Румунія та Словенія, широко застосовується принцип відвернення та заходів, що передбачають участь громад. Водночас в інших країнах, таких як Литва, Росія та Словаччина, позбавлення волі застосовується частіше, хоча і не так часто, як за радянських часів. За виключенням випадків учинення деяких тяжких злочинів, щодо більшості молодих правопорушників у Європі їхні справи вирішуються поза судовою інстанцією та за допомогою неофіційних заходів із відвернення. У деяких країнах, таких як Хорватія, Франція, Нідерланди, Сербія та Словенія, це є прямим наслідком тривалого визнання принципу, який надавав органам судочинства та навіть поліції широкі дискреційні повноваження (принцип доцільності). В Італії передбачено інститут судового помилування, що призначається судом у справах молоді. Таким чином, існує велика кількість форм невтручання або призначення лише незначних санкцій.

Таким чином, поняття європейських правових стандартів застосування покарання до неповнолітніх є європейською нормативно-правовою системою реагування на правопорушення з боку неповнолітніх, що, в значній, але не абсолютній мірі відбиває та відтворює відповідні існуючі універсальні міжнародні стандарти та їхню нормативно-правову та соціально-правову філософію.

Європейські стандарти застосування покарання до неповнолітніх, як і відповідні універсальні міжнародні стандарти, не становлять єдиної наднаціональної системи обов'язкових норм поведінки із неповнолітніми правопорушниками. Навпаки, ці стандарти становлять дві різні інституційно-організаційні та нормативно-правові (змістовні) групи відповідних міжнародних стандартів, кодифікованих як у джерелах національного права суверенних європейських держав, так і джерелах права РЄ.

Література

1. Назимко Є.С. Покарання неповнолітніх. Змістовні складові міжнародних та європейських стандартів його застосування / Є.С. Назимко // Юрид. вісн. України. – 2015. – № 25(1042). – 27 черв.-3 лип. – С. 12-13.

2. Рекомендація № R (87) 20 Комітету Міністрів державам-членам ЄС «Про соціальний вплив на злочинність неповнолітніх» від 17 вересня 1987 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_266

УДК 343(043.2)

Кондра А. С., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Катеринчук К. В., к.ю.н., доцент

ТОРГІВЛЯ ЛЮДЬМИ: ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ЗАБОРОНИ

Для України проблема боротьби з торгівлею людьми особливо гострою стала в останні десятиліття. Сукупність соціально-економічних умов, специфіка географічного положення та справжній «хаос» на українських кордонах призвели до того, що Україна перетворилася в країну-донора та країну-транзит «живого товару». За інформацією Міжнародної організації з міграції, за останні роки близько 400 тисяч українців виїхали за кордон з метою працевлаштування, з яких понад 100 тисяч жінок потрапили в секс-індустрію країн-реципієнтів [1, с. 11].

Визначення торгівлі людьми або іншої незаконної угоди щодо передачі людини, дане в диспозиції ст. 149 КК України в початковій редакції, не було позбавлено вад і часто піддавалося критиці за відсутність чіткості. В основному акцентувалась увага на діях, пов'язаних з переміщенням особи через державний кордон України з метою експлуатації, та не зовсім відповідало вимогам міжнародно-правових актів.

Сучасним міжнародно-правовим документом щодо протидії торгівлі людьми є Конвенція ООН проти транснаціональної організованої злочинності та Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює її. У грудні 2000 року в м. Палермо (Італія) Україна, спільно з іншими 124 країнами світу, підписала ці міжнародні документи і ратифікували 4 лютого 2004 року на сесії Верховної Ради України.

У процесі імплементації положень зазначеної вище Конвенції ООН проти транснаціональної організованої злочинності в українське законодавство Верховною Радою України в січні 2006 року було внесено